Seminární práce

z předmětu Kapitálové obchodní korporace a cenné papíry v 1.T 2020/2021

Jméno a příjmení studenta: Dominik Bálint

Datum zpracování: 01/10/2020

Řešte případ podle uvedeného zadání. Řešení musí obsahovat jak odpověď na položené otázky, tak odůvodnění odpovědi, včetně příslušných právních ustanovení.
>Dne 14. 10. 2019 se konalo řádně svolané zasedání valné hromady společnosti Alfa, a. s. Podle pozvánky bylo jedním z bodů pořadu valné hromady rozhodnutí o změně stanov. Stanovy společnosti Alfa, a. s., určují, že rozhodování o změně stanov náleží do působnosti valné hromady. Všechny akcie společnosti jsou kmenové a vydané ve stejné jmenovité hodnotě.

> Valná hromada hlasy akcionáře vlastnícího 89 % akcií společnosti přijala následující usnesení: Stanovy se doplňují o čl. 12, který zní: „Akcionáři nemají právo požadovat na valné hromadě vysvětlení záležitostí týkajících se společnosti.“ Usnesení i schválený text stanov byly osvědčeny veřejnou listinou a jediný člen představenstva Alfa, a. s., je uložil po konání valné hromady do sbírky listin obchodního rejstříku.

> Dne 28. 2. 2020 se konalo další řádně svolané zasedání valné hromady společnosti Alfa, a. s. Jedním z bodů programu bylo schválení řádné účetní závěrky za rok 2019. Pan Kamenský, akcionář Alfa, a. s., který na říjnové valné hromadě hlasoval proti návrhu na přijetí výše citovaného usnesení, měl pochybnosti o hospodaření společnosti. Požádal proto písemně před konáním valné hromady o informace týkající se hospodaření společnosti, které v žádosti specifikoval. Jediný člen představenstva odmítl informace panu Kamenskému na zasedání valné hromady poskytnout s odůvodněním, že mu v tom brání (výše citovaný) čl. 12 stanov. Uvedl, že pokud pan Kamenský se změnou stanov nesouhlasil, mohl na zasedání valné hromady podat protest a následně se u soudu domáhat vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Protože tak neučinil a lhůta pro napadení platnosti usnesení již uplynula, nemůže jeho požadavku vyhovět, neboť není oprávněn přezkoumávat platnost rozhodnutí valné hromady. S tímto názorem se ztotožnili také členové dozorčí rady, na kterou se pan Kamenský ještě na zasedání valné hromady obrátil.

Posuďte,

- a) zda usnesení valné hromady ze 14. 10. 2019 bylo v souladu s právem a

- b) zda společnost Alfa, a. s., odmítla poskytnout panu Kamenskému informace v souladu s právem. Své závěry právně odůvodněte.

Řešení

Otázka a)

Primárně je potřeba poukázat na fakt, že dle § 398, odst. 1 ZOK se mají akcionáři právo podílet na vedení společnosti[1], je logické, že aby toto právo mohl akcionář vykonávat, musí znát informace týkající se záležitostí společnosti, jinak by fakticky nebyl schopen se na řízení společnosti podílet, neboť by nemohl činit informovaná rozhodnutí a podle nich i hlasovat.

Toto zákonodárce přímo potvrzuje v § 357, odst. 1 ZOK, kde stanovuje, že akcionář je oprávněn požadovat a obdržet na valné hromadě od společnosti vysvětlení týkající se společnosti.

V § 359 ZOK jsou zároveň stanoveny taxativně případy, ve kterých může společnost odmítnout vysvětlení zcela, nebo částečně podat:
a) *by jeho poskytnutí mohlo přivodit společnosti nebo jí ovládaným osobám újmu,*

[1] Toto právo mají rovněž dle § 256, odst. 1 ZOK.

b) *jde o vnitřní informaci nebo utajovanou informaci podle jiného právního předpisu, nebo*
c) *je požadované vysvětlení veřejně dostupné.*

Neboť usnesení valné hromady ze dne 14. 10. 2019 zní: *Akcionáři nemají právo požadovat na valné hromadě vysvětlení záležitostí týkajících se společnosti.* Je zřejmé, že ne vždy by se jednalo pouze o tři výše uvedené příklady, ale že by se jednalo o jakékoliv informace týkající se společnosti.

Z důvodu, že dle ZOK **právo na vysvětlení** nemůže být zcela omezeno se domnívám, že by dané usnesení podle $ 45, odst. 1 ZOK odporovalo zákonu.

Přesto, že jediný člen představenstva a v návaznosti na to i členové dozorčí rady fakticky správně odůvodnili odmítnutí podání informací s ohledem na fakt, že pan Kamenský nepodal protest[2] a nedomáhal se svého práva na vyslovení neplatnosti rozhodnutí valné hromady u soudu dle § 428, odst. 1 ZOK a § 429, odst. 1 ZOK a tedy pozbyl svého práva na postup dle výše zmíněného paragrafu, domnívám se, že v tomto případě se na tento fakt nelze odvolávat, neboť valná hromada do stanov vnesla článek, který přímo odporuje zákonu dle § 45.

Domnívám se, že, aby se mohl akcionář podílet na řízení společnosti dle § 398, odst. 1 ZOK a § 256, odst. 1 ZOK, musí jim být v zákonných mezích záchováno právo na vysvětlení, neboť bez možnosti uplatnění tohoto práva by bylo akcionářům značně sníženo, či přímo znemožněno uplatňování jejich práva například na možnost domáhat se neplatnosti usnesení valné hromady a tím chránit jak práva svoje, tak i práva třetích osob s ohledem na povinnosti řádného hospodáře a činění kvalifikovaných rozhodnutí. Takovéto omezení práv akcionářu by dle mého názoru bylo v rozporu s veřejným pořádkem a soud by tedy i bez návrhu přihlédl k neplatnosti takového jednání, které by veřejný pořádek narušovalo[3], přičemž výše zmíněné usnesení dle mého názoru veřejný pořádek narušuje.

Stejně tak by bylo možné na usnesení nahlížet optikou § 245 OZ, neboť omezení práva na vysvětlení v daném případě nelze podřadit ani pod jednu z taxativně vymezených možností jeho omezení a usnesení by tedy odporovalo donucujícím ustanovením zákona podle § 359 ZOK.

Odůvodnění představenstva a dozorčí rady tak, přesto, že fakticky je správné, není opřeno o žádný právní důvod a jako takové tedy správné není[4]. Dané ustanovení by tedy dle mého názoru bylo v rozporu s donucujícími ustanoveními ZOK a bylo by na něj pohlíženo buď optikou narušení veřejného pořádku, nebo porušením donucujících ustanovení zákona jako na neplatné i bez nutnosti vznášet protest či se domáhat neplatnosti usnesení valné hromady ze strany akcionáře u soudu.

Otázka b)

Dle výše uvedeného se domnívám, že by usnesení valné hromady odporovalo právu, proto by i odmítnutí poskytnutí požadovaných informací bylo v rozporu s právem, pokud by se dané odmítnutí neopíralo o některý ze zákonných důvodů.

Domnívám se, že z důvodu absolutní neplatnosti dle § 588 OZ, popřípadě dle § 245 OZ, který stanovuje, že *na usnesení členské schůze nebo jiného orgánu, které se příčí dobrým mravům, nebo mění stanovy tak, že jejich obsah odporuje donucujícím ustanovením zákona, se hledí, jako by nebylo přijato*, by na změny stanov mělo ze strany představenstva a dozorčí rady pohlédnuto jako by nikdy nebyly přijaty. I z toho důvodu měla společnost informace, které pan Kamenský žádal, poskytnout.

[2] Dle § 424, odst. 1 ZOK.
[3] Dle § 588 OZ.
[4] S ohledem na to, že se v zadání nehovoří ani o vydání prioritních akcií, nelze na problém nahlížet ani optikou potenciálního omezení hlasovacího práva dle § 278, odst. 2 ZOK.